

נחל'י נצח

יו"ל ע"י מוסדות כרמל'ב / בראשות הרב שמואל שטרן שליט"א

גליון מס' 744
פרשת כי תשא תשפ"ב

ר"ח	צאת השבת	כניסת שבת	הדלקת נרות
18:45	18:05	16:52	ירושלים
18:42	18:07	17:08	תל-אביב
18:43	18:05	17:00	חיפה
18:45	18:07	17:10	באר שבע

דבר ראש הישיבה

נגיעות

לאחר מעמד נשגב כל כך - התרסקות כואבת - למה הם טעו כל כך? - כשיש נגיעות אישיות - הכל יכול להיות - להגיע למסקנות שטותיות, לקנות מכשירים פסולים, ומה לא - תוכל למצוא היתרים לכל דבר - האמת נמצאת - בעצת הצדיק

מלך בעולם כלל, וכל העולם טועים בשטות הזו, שסוברים שיש מלך... ורבינו מאריך שם בסברות ובהוכחות שהביאו את החכם לומר שאין מלך בעולם.

איך החכם הגיע לאלו כפירות שטותיות?

הסיבה פשוטה. החכם לא רצה להגיע למלך, ולכן חיפש היתרים עם סברות שוודאי המלך לא קרא לו.

כל אחד יכול למצוא לעצמו היתרים בתורה לכל דבר, אפשר למצוא היתרים לכל התאוות ואפילו לגנוב, הכל בגלל הנגיעות שלו. אדם בונה חכמות שלמות ונלחם עבור ההבנות שלו שכן צריך להיות, והכל בשביל שבסוף יממש את התאוות שלו.

לותר על הנבואה

ולפעמים אדם צריך לדעת מתי לוותר כביכול על מדרגות גבוהות ולהוריד מהקדושה, הכל בשביל לא ליפול. הראיה לכך היא ממה שביארו הספרים הקדושים שכאשר אנשי כנסת הגדולה רצו לבטל את היצר הרע של העבודה-זרה (כמתואר בסנהדרין סד, א) הם ויתרו גם על הנבואה, ומאז אמנם התבטל היצר לעבוד עבודת אלילים - אך גם לא היו יותר נביאים, כי מדרגת הנבואה היא בקדושה כנגד התאוה לעבודה זרה, ובשביל לא ליפול לעבודה זרה ביטלו אותה והיו מוכנים בליט ברירה לקבל שתבטל גם הנבואה.

אדם צריך לדעת מתי לוותר אפילו על דברים שבקדושה ומצווה - כדי לא ליפול חלילה. כפי שהיום אנשים עם כל המכשירים החכמים אומרים שזה עוזר להם ללמוד תורה, יותר רואים שיעורי תורה, יש להם זהו סידור שבו הם מתפללים, שם הם רואים את כל ספרי החכמה הקדושה, אבל מזה בסוף אדם יכול ליפול ללא שיפול, לעשות מזה גם עבודה זרה וגם ליפול לתאוות שלו. ובאמת הרבה משפחות מתרסקות מהדברים האלו רחמנא ליצלן.

הכל נובע ומתחיל מזה שלאדם אין אמונת חכמים, אין לו ביטול לצדיקים ואינו מקשיב לקולם. ולכן הערב רב הם עשו את העגל, כי ערב רב בגימטריא "דעת" דקליפה, כשאין לאדם את הביטול לצדיק ממילא אין לו את הדעת של הצדיק, זו קליפת הערב רב שלא הולכים עם משה.

לכן עלינו ללכת תמיד על פי עצת הצדיק, וזו העצה הכי טובה שלא להיגרר אחר התאוות והנגיעות, כי דעתו של הצדיק נקייה והוא מודריך אותנו על פי מה שבאמת השם רוצה מאיתנו.

בפרשתנו מתואר דבר פלא גדול שקשה להבינו: מעמד הר סיני היה אירוע אדיר שאין כמותו, ולא רק זה אלא שאז פסקה זוהמתן כמו שכתוב בגמרא (שבת קמו, א), וכן נאמר שהיתה להם חרות ממלאך המוות והם זכו לקדושה נפלאה ונוראה. אין לאחר שבועות ספורים התגרה בהם היצר הרע עד שהחטיא מקצתם בחטא העגל? איך הגיעו לעשות עבודה זרה אחרי כל המחזה שהיו בו ואחר הקדושה הגדולה שהושפעה עליהם? מאין נמשך גם וחסא לאחר שפסקה מהם זוהמת הנחש?

אלא האמת היא, שכמו שמבואר בתורה, עם ישראל התכוונו באמת לשם שמיים: הם רצו את משה כדי לעבוד את ה', אבל ראו שהוא לא הגיע ולא ירד מהר סיני ולכן חיפשו תחליף.

הסוד מתחת הכל

אך עדיין לא מובן, מדוע על ידי רצון טוב טעו וקרתה תקלה גדולה כל כך שעבדו עבודה זרה?

כאן מונח יסוד גדול. אדם עושה הרבה דברים טובים לכאורה, והוא אפילו לא יודע שהוא פועל לפי הנגיעות האישיות שלו וכלל לא לשם המטרה שאליה הוא מכוון ומספר לכולם.

וכן לעם ישראל היתה נגיעה בתוכם, כפי שאומרים חז"ל (סנהדרין סג, ב) שהתירו לעצמם עבודה זרה רק כדי להתיר לעצמם עריות. אדם יכול להמציא תורות שלמות ומצוות ותירוצים שלמים למעשים שלו, אבל הכל מגיע

לחפש לעצמו הזדמנות לממש את התאוות שלו. כל המניע הפנימי שלו מתחיל מאיזה נגיעה עצמית. הוא יכול לשכנע את עצמו שזה לשם שמיים ויש מצווה גדולה בדבר, אלא שלאמיתו של דבר הנגיעה מושכת אותו וגוררת אותו עד שמגיע לעבוד עבודה זרה ממש.

מי אמר שיש מלך

את היסוד הזה, כמה נגיעות משבשות את השכל של בני האדם, אנחנו רואים גם מהמעשה שרבינו סיפר (במעשה מחכם ותם), שהמלך שלח לקרוא לחכם ולתם, וכשהחכם קיבל את מכתב הזימון תמה: מה זאת, שהמלך כזה ישלח אחר שפל ברך כמוני, מי אני ומה אני שהמלך ישלח אחרי? ואם בגלל שאני חכם, מה אני כנגד המלך? וכי אין למלך חכמים? ולכן הגיע למסקנה בהכרח שאין

להזמנות:

02-6289761

052-7679638

ספרו החדש

של הרב ח' שמואל

שטרן שליט"א

שביל חדש

נפתח אל הלב

שאיפות (ב)

שביום שסילקו את רבן גמליאל מהנשיאות עקב זלזולו ברבי יהושע והעמידו את רבי אלעזר בן עזריה במקומו, סילקו את שומר הפתח. תפקידו של אותו שומר היה להשיג שמי שאין תוכו כבדו (פנימיותו כחיצוניותו) אל ייכנס לבית המדרש, וביום שסילקוהו נכנסו כולם ונוספו הרבה ספסלים בבית המדרש.

והשאלה מתבקשת: איך ידע שומר הפתח מי תוכו כבדו? האם הוא בוחן כליות ולבי? שאלה נוספת: האם תפקידו של שומר הפתח היה לבדוק את פנימיות הבאים כפי שמבואר בברכות, או לגבות כסף כמו שראינו אצל הלל הזקן במסכת יומא? אך שתי השאלות מתורצות יחדיו: השומר ידע מי רוצה ושואף באמת - דרך הנכונות שלו להשקיע; מי שהיה מוכן לשלם בשביל להיכנס - בכך מראה את הרצון שלו להקריב.

תוצאה של מסירות נפש

פרשיות אלו מובא: "ויאמר משה אל בני ישראל: ראו קרא ה' בשם בצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה". זכה בצלאל לבנות את המשכן בזכות מסירות נפשו של אבותיו. כשראה חור שבני ישראל עומדים לעבוד עבודה זרה בחטא העגל, מסר נפשו ונהרג. וכן מצד הסבתא מרים, אשר מסרה נפשה על בני ישראל בזמן גזירת "כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו". כוח מסירות הנפש אשר היה באבותיו השיפע חכמה על בצלאל.

ופה טמון יסוד גדול: אדם יכול להשיג השגות עצומות, חכמה, הבנה ובהירות, על-ידי מסירות נפש. במקרים רבים החכמה היא תולדתה של ההתמסרות בכל הכוח ובכל הנפש. כשרואים אדם מוצלח או חכם, זו תוצאה של מסירות נפש שלו או אפילו של אבותיו ואבות אבותיו, שמשפיעה על הבנים ובני הבנים. ובוודאי כשאדם עצמו מוסר את נפשו על דרך או עניין מסוים, בסוף השם יעזרוהו וייתן לו את מבוקשו.

מובא ב"שפת אמת" על הגמרא (עבודה-זרה י, ב) "בכה רבי ואמר 'יש קונה עולמו בשעה אחת ויש קונה עולמו בכמה שנים'". מדוע בכה רבי, הרי אותו אדם זכה לחיי העולם הבא? אלא, שמעלה יתירה למי שחי ומוסר נפשו כל רגע ורגע, מאשר הקונה עולמו במסירות נפש חד פעמית בשעה אחת.

עלינו להחזיר בעצמינו ובילדינו את המסירות וההקרבה לרצון שמים, ובכך הדברים יטעו חריש עמוק בלבם.

כח הרצון והשאיפה לגדול ולצמוח בתורה הינו המנוע המרכזי להצלחה. כשיש מודעות אמיתית לערך העצום שבלימוד התורה - יש גם את הכלים להצליח.

למה הדבר דומה? נחשוב על חייל היוצא לקרב תוך סיכון ממשי לחייו, ניכנס קמעא לפנימיותו ונשאל את עצמינו: איך הוא יכול ומסוגל להביא את עצמו לידי סכנה בה הוא עלול למות ולגנוז את כל חלומותיו, הן צעיר הוא? ישנן כמה תשובות, ואחת מהן היא "תאוות הנצחון", הוא המניע העצום שמוציא אותו מאזור הנוחות לכיוון המלחמה. הצורך הפנימי של האדם להיות מנצח - גובר על הרצון לחיות. כשחייל מתאמן למערכה הוא עסוק תדיר ביכולת שלו לנצח, וכשמגיעה שעת האמת הוא מוכן לכל תרחיש וקופץ לקראת המערכה, הוא שוכח מעצמו ומרצון החיים הביסטי שלו.

שומר נביא?

בחינוך הילדים אנו מאמנים אותם יום יום ללימוד תורה וקיום מצוות, ואנו מייחלים שהדברים ייקבעו בתוכם והם יהיו מוכנים ומזמונים למסור את רצונם ונפשם למען רצון ה'.

בסיפור הידוע על חנה ושבעת בניה מתואר איך הילד הקטן בן ה-3 לא מסכים אפילו לגשת ולהרים את הטבעת שלפני הפסל, למרות שזה לא ממש השתחוותה וכבר ראה מקודם את שעשו לאחיו שלא רצו להשתחוות, ובכך מוסר את נפשו על קידוש ה' באהבה וביראה. הדברים לא נתפסים:

מי לימד פעוט זה למסור נפש בדרגה גבוהה זו? מאיפה הכוחות העל-אנושיים הללו? אין זה אלא החינוך המיוחד והעקבי של האמא חנה, שהחדירה בלב לדיה יום יום את האמונה המוחלטת בבורא עולם. ואכן גם ילדה הקטן קלט את הדברים, עמד בנסיון, ועליה יצאה בת קול ואמרה "אם הבנים שמחה". זה הנצחון הגדול ביותר בעולם: נצחון הקדושה והאמונה.

הלל הזקן הינה דמות של מסירות והקרבה למען לימוד התורה. כידוע היה נותן מחצית ממשכורתו לשומר הפתח בשביל שיוכל ללמוד תורה, וכשלא היה לו לא ויתר, עלה אל הגג ומסר את נפשו בקור ובשלג בשביל לשמוע את דברי התורה מפי שמעיה ואבטליון, כפי המסופר במסכת יומא (לה, ב).

על פי הסיפור הנפלא הזה שמעתי הסבר מיוחד ליישוב גמרא מוקשית במסכת ברכות (כח, א), שם מובא

מי לימד פעוט זה למסור נפש בדרגה גבוהה זו? מאיפה הכוחות העל-אנושיים הללו? אין זה אלא החינוך המיוחד והעקבי של האם!

ניצוצות
מגזין הלב לכל המשפחה

מוקד המבצעים:
למצטרפים חדשים:

02-623-1218

רבי נחמן יעניק לך ולילדים שלך, חוזק נפשי והעצמה...

המיוחדות שלי

נכון שאנחנו צריכים להיות מאוחדים מאוד, ונכון שכשירדנו למצרים כתוב עלינו "שבעים נפש" ולא "שבעים נפשות", אבל צריך לשמור על הגבול, שלא נתערבב מדיי אחד בשני. רבינו הקדוש הפליג פעם לספר באריכות על השינויים המופלגים שכולם ראו בין תלמידי המגיד והבעל שם טוב: אחד ישב בביתו כל היום, והשני היה עורך מסעות ודורש בפני ההמונים. אחד למד כל היום, והשני הסתובב בערים ואסף כסף לפדות חוכרים מידי פריצים. מה זה אומר?

שהשם רוצה את זה.

הקדוש ברוך הוא ברא אותנו באופן שאין דעותינו שוות, ובדיוק את זה הוא רוצה מאיתנו: שכל אחד יעבוד אותו לפי הראש שלו. זה הכי יפה, כשעם ישראל כלול בגוונים שונים ויפים. לא להתערב אחד בשני יותר מדיי: עומדים צפופים, אבל שומרים על ההבדלים ומשתחוים חוּחִים.

יפה, עכשיו כבר הבנו למה צריך לספור, ויש לנו גם מסר לחיים, שעלינו להשתמש עם המקום המסוים שהנפש שלנו קשורה להשם ולא להירתע מכך שאנו שונים מכולם. הגמרא מספרת על האמוראים שכל אחד התגרר במצווה מסוימת ובה השקיע את כל נשמתו, עד כדי שרבי יוסף שאל את בנו של רבה "אבוך במאי זהיר טפי" [במה אבין נזהיר ביותר], ונענה - במצוות ציצית. השם ברא אותך עם משיכה למצוות תפילין - סימן שזה הצבע הזורח שהוא רוצה לראות מכיוורך!

ולא רק זה. כל יהודי הגיע למשה רבינו ונמנה בשמו ובשם אביו, כי שמו של האדם הוא הכלי של נשמתו, ומאוד חשוב לנו שכל אחד יתנהג לפי היכן שנשמתו מחוברת לתחת כסא הכבוד. כן, גם אתה.

(ליקוטי הלכות שומר שער ב אות י, מנחה ז אות יד)

כשופרים את היהודים זה יכול לעורר בעיות רציניות. לכן, את המפקד צריך לעשות בחצאי שקלים, כדי שלא יספרו את האנשים עצמם, וגם כדי שהשקלים יגנו עליהם - "לכפר על נפשותיכם". את זה למדנו בגן, עוד לפני שלמדנו גמרא. אבל היום אנחנו כבר גדולים, בואו נחשוב שוב: למה צריך שקלים? כדי לספור את היהודים. ולמה דוקא שקלים? כדי שהצדקה תגן שלא תהיה מגפה. אז יש לי פיתרון פשוט: אל תספור ואל תתן שקלים, והכל יהיה בסדר... לצורך מה יש לספור ואחר כך לדאוג מהנגף שיכול להופיע?

זה אומר בעצם שיש צורך רציני שמחייב את ספירת היהודים, ואת זה קשה לי להבין: כשמדינה עושה בימינו מפקד אוכלוסין זה מובן. הם צריכים את זה בשביל תכנון האוכל, שטחי המגורים, הכלכלה, ועוד שיקולים רבים נוספים. אבל כשבני ישראל במדבר, האוכל יורד מהשמים, המגורים הם במדבר בלתי מוגבל, ואפילו הבגדים גדלים איתם, בשביל מה לספור ולעורר לחינם סיכון למגפה?

מילים כדורבנות אומר יואב אל דוד כשביקש ממנו לספור את היהודים (שמו"ב כד, ג): "יוסף ה' אל העם כהם וכהם מאה פעמים... ואדני המלך למה חפץ בדבר הזה?". גם כאן אני שואל: למה זה חסר?

• • •

בפועל זה עבד כך: כל אחד הגיע למשכן, נתן חצי שקל והלך.

ובעצם הוא הפריד את עצמו במקצת מהחברים שלו! עד היום כל עם ישראל היו אחד, ומהיום נפרדו קצת. אם יש שש מאות אלף יהודים, זה אומר שכלל ישראל בנוי משש מאות אלף פריטים יחידים, לא מגוש אחד גדול. זה נשמע גרוע. אבל זה טוב.

לצעירי הצאן

עדיף ציפור אחת ביד...

נגיעות משבשות את השכל של בני האדם. היצר משכנע את האדם שכדאי לעשות את זאת וזאת בשביל ענין פלוני וסגולה אלמונית, אך האמת שלמעמים אדם צריך לדעת לותר כביכול על מדרגות גבוהות ולהוריד מהקדושה, כי ברדיפתו אחריהם הוא יכול להפסיד הרבה יותר ולפיל מכל מה שהיה בידו כבר...

מתוך מאמר ראש הישיבה

עשרים דקות מקסימות

6 שנים לפטירת רבי חיים שלמה ליבוביץ, שב"ק י"ח אדר-א' תשפ"ב - י"ח אדר-א' תשע"ז

לאחר שהצליחה להוציא את מבטו מהגמרא הסבירה לו את המצב, ורבי חיים שלמה נטל את הספר בידו ויצא מתרה אל חדר המדרגות, שם ישבו גם יתר השכנים ודנו במאורע. רבי חיים שלמה צלל במהרה חזרה אל גמרתו, והשכנים המשיכו בנייתוחי המצב שלהם ובעצות למטרה, לצבא, לממשלה ולמי לא. כולם דיברו, חוץ מאחד.

היה זה אבי, בחור צעיר שעוד לא גדלה לו חתימת זקן. הוא לא הכיר מקורבו לומדי תורה אמיתיים, משפחתו היתה שומרת מצוות אך לא מאלו שהקדישו את חייהם לבורא. הם חיו לצד התורה תוך שהם נזהרים שלא להתחכך מאחד מאיסוריה.

וכעת אבי רואה יהודי - מלאך!
כולם לחוצים, חוששים על חייהם, והרב שמולו מתענג על כל טיפת דבש שהוא מוצץ מהגמרא העבה שבידו. השכינה שורה על הפנים האלו!

גם לאחר שהשטרים הצליחו לנטרל את הפצצה - רוחו של אבי לא נרגעה. מול עיניו עמד המחזה נורא ההוד, יהודי מבוגר שמסתתר מאימת פצצה כשראשו אינו כלל כאן, אלא אי שם במשעולי סברותיה הקסומים של נהרדעא ופומבדיתא...

גם עד אז היה אבי לומד גמרא, אך מאז המאורע המרטט ואילך היה בליבו חשק אדיר ללומדה, המראה הכביר היה מול עיניו והמריץ אותו ללמוד עוד ועוד, למרות שלא זו היתה שאיפתו המובהקת של משפחתו.

כיום רבי אברהם הוא תלמיד חכם מופלג משכמו ומעלה ואף זוכה להרביץ תורה בתלמידים, "והכל", מתאר הוא לתלמידיו כשדוק של זכרונות מציף אותו, "בזכות הרב ליבוביץ. בזכות עשרים דקות של שהייה איתו".

שלו ושל כולם - של הרב הוא.

(מקור: הר"ר שטיין בקובץ "ישורון" כסלו תשע"ז)

רבי חיים שלמה לייבוביץ זצ"ל

נולד: תשרי תרצ"ד, ברובינין שבפולין.

מרבנותיו: הגרי"ז מבריסק שהעריכו עד לאחת, וכן היה דבוק מאוד בסבו רבי ברוך בער.

ראש ישיבה: לאחר פטירת אביו הגרי"מ, בכ"ד סיון תשכ"ד, התמנה במקומו לראשות ישיבת קמניץ למשך למעלה מיובל שנים.

כעבור כארבעים שנה נעתר להפצרות ונתמנה גם לראשות ישיבת פוניב' (בתשרי תשס"ז).

נפטר: כבן 82.

השכנה שאלה מהרבנית את מטחנת הבשר הידנית לכבוד הפסח הקרב ובא. למחנת סיפורה השכנה לרבנית כי החזירה את המטחנה לידי בעלה הרב. הרבנית ניגשה בחשש לשאל את הרב אם החזירו לידו מטחנה, והרב השיב בשלילה. כשהרבנית שאלה אותו שוב, נזכר: "השכנה הביאה משהו בצבע כסף, הנה, הנחתי את זה שם בוטרינה..."

נפתח בסיפור קטן: באחד הימים הלך ראש הישיבה רבי חיים שלמה ברחובות ירושלים בדרכו לישיבת קמניץ לומר בה שיעור. מלווהו גם הוא היה מצוי בעומק הסוגיא, וכך ראש הישיבה סיפר למלווה את עיקרי השאלות שעליהם יעמוד בשיעורו היום, ובעודו מתלהט בעומק הסברות העדינות נתקל במכשול ונחבל מעט. אמנם זה כואב קצת, אך מוחו עסוק כעת בדברים חשובים יותר.

כשהגיע הגר"ש אל היכל הישיבה החל למסור את השיעור, ולאחריו הסביר אותו שוב למתקשים. לאחר שענה לכולם בסבר פנים יפות ליווהו תלמידו חזרה אל ביתו תוך שהוא מלבן עמו את החידושים והסברות, ורק כשראש הישיבה מגיע הבייתה הוא מגלה שבגדו מלא בדם מהרגל. בירור קצר אצל רופא גילה שהרגל שבורה...

הוא פשוט לא יכול היה לשים לב לזוטות שכאלה כשעל הפרק מונחת שאלה כבדת משקל הרבה יותר - האם הפירוש של הרשב"א מסתדר במילות הגמרא!

ומכאן - לסיפורינו.

...

היה זה באחת התקופות הסוערות שבירושלים. פיגועי התאבדות היו דבר שבשגרה רחמנא ליצול, וכלל מספר ימים שמעו על עוד יהודים יקרים שנקטפו באכזריות מזעזעת על ידי חלאת אדם ממין ערבי.

אנשים לא ידעו ממה להזהר. היו שלא עלו לאוטובוסים, אולם אז המחבלים פוצצו מרכזי קניות. כשהחלו הללו לבצע את קניותיהם בטלפון, נודע גם על מסעדות ומלונות שמצאו המחבלים עניין בהם להרוג יהודים. לא היתה ברירה אלא להפנות עיניים לשמים ולהתפלל לפני שומר ישראל שיושיע את עמו מכל הקמים עליהם. שנבין את המסר, שלא נזדקק לעוד תזכורות כואבות.

מר לביאן ברחוב כשעיניו קלטו לפתע מכונית מסחרית שאינה מוכרת לו. הוא התקרב אליה, וראה שהיא חונה בצורה מזוהה מעט, ועל אחד המושבים היתה מושלכת קבלה בערבית.

לעורר את החשד זה הספיק, ומר לביאן התקשר למטרה וסיפר על חששו הקל.

השוטרים שהגיעו היו דרוכים מאוד עקב המאורעות האחרונים, ולאחר שאימתו את החשד הזעיקו חבלנים מומחים מהם. ברמקול שבניידת ביקשו מכל תושבי הרחוב להתרחק ככל האפשר מחלונות ומקירות חיצוניים ולהיכנס לחדרים מוגנים או לפחות לחדרי מדרגות מבטון. "קיים חשש ממכונית תופת ברחוב" הכריזו תוך שהם מתרחקים למקום יותר בטוח.

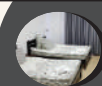
אשתו של ראש הישיבה שמעה את ההכרזה בעודה תולה כביסה. פחד גדול מילא את ליבה, אך לפני שהיא רצה אל חדר המדרגות מיהרה אל הסלון, שם ישב בעלה כשהוא מנותק לגמרי מכל הסובב ושקוע בדף הגמרא.

הכי קרוב - הכי מפנק

חזמינו עכשיו חדר במלון שמאחורי הציון!

050-4141-497

avraham201@gmail.com

מיטות קינג סייז

סאונה ומקווה מפורז

ארוחות כיד המלך

הכי קרוב לציון!

8 LANDAU

לנדאו - הבית שלכם באומן

החיים בהלכה

בהכונת הר"ג ר' בצלאל נהרי שליט"א, דומ"צ קהילת זכרון ישעיה - אלעד

שאלה:

כשנותנים לי לזמן על הכוס, אסור לסרב?

מברך את המברך (יהודים), ואם נמנע מלזמן חלה עליו רח"ל "ומקללך אאור", ולכן גורם בכך קללה לעצמו.

אמנם כל זה בימי קדם, אך כיום כולם אומרים את ברכת האורח, גם מי שאינו מזמן על הכוס. ולכן ה"משנה ברורה" (שעה"צ סקי"ד) מסתפק שמא כיום אין את הקללה האמורה.

המשנה ברורה מסתפק, אך שאר האחרונים (בא"ח ש"ר שלח סכ"ד, כף החיים סקכ"ו, ועוד הרבה) פוסקים שאכן דברים אלו אינם חלים בימינו.

למרות האמור, ודאי שמצוה על כל אדם להשתדל ולחזר שהוא יזמן על הכוס, שהיא מצוה יקרה מאד, ואם מציעים לו לברך ודאי שלא ראוי לאדם לדחות מצוה הבאה לידו (משנ"ב סקי"ד ושעה"צ סקי"ג, ובא"ח שם).

תשובה: בימינו מותר, אך כדאי מאוד להשתדל לברך על הכוס, וקל-וחומר שלא לסרב.

הרחב דבר: אמר בגמרא (ברכות נה, א) ונפסק ב"שולחן ערוך" (סי' רא ס"ג), שמי שנותנים לו כוס של ברכה לברך ואינו מברך - מקצרים את ימיו ושנותיו.

אם כך התשובה לשאלתך אמורה להיות "ודאי שאסור לסרב!", אך אם נרד לשורש הדין נראה שזה לא ממש כך.

הטעם לקיצור שנותיו של המברך מתבאר ברש"י (ברכות שם), שבעבר היו נוהגים שהמזמן על הכוס לבדו היה אומר את כל ברכת המזון, וכולם היו מאזינים לו ויוצאים מדין "שומע כעונה". מכיון שכך, המזמן על הכוס לבדו היה מברך את בעל הבית ב"ברכת האורח", ועליו נאמר "ואברך מברכך" [ה']

ניצוץ לשבת

מתוך גליון 'ניצוץ', מגזין הלב לכל המשפחה

שישה עטים בכיס

אחיו, "כל חייו תמיד עסק בכתיבה, כאשר במוחו תמיד חושב הוא ומחשב את השיחות השונות. מחזה נפוץ היה לראותו בהמתניו ברמזור, שולף עט ונייר, כותב מיד את מה שעלה במוחו ומחזיר לכיס וכך גם במוציא שבת, היה מתנייב לכתוב את כל מה שהתחדש לו בשבת, שמא יאבדו פנינים יקרים אלו, זאת הסיבה אגב שהיה ר' אברהם מסתובב עם... כשישה עטים בכיסו, שחלילה לא יקרה מצב שיישאר בלי עט ויאבד משהו מאוצרותיו".

שולף ברמזור עט... הרב ויצהנדרה בכתיבה

האח ר' משה: "יום לפני שר' אברהם נפטר הוא הראה למקורביו ה"ו ספר חדש שערך, והוא ליקוט כל פסוקי הצעקה שיש בספר התהילים, ע"פ השיחה בשבחי הר"ן על רבינו שהיה נוהג כך. ר' אברהם הוסיף גם פסוקי צעקה משאר התנ"ך. "כסף להדפסה לא היה לו, ולכן הוציא את זה רק בחמישים עותקים עם ספירלה. אחד ממקורביו שאל אותו: 'למי תספיק כזאת כמות, למה לא חכית שיהיה כסף ליותר מזה?' ענה לו ר' אברהם: 'דבר ראשון צריך שהספר יהיה בעולם. העולם עם הספר הזה או בלעדיו הוא לא אותו עולם...'".

(מגזין 'ניצוץ' אדר תש"פ)

ת חושות רבות מילאו את המלווים כולם, כל אחד לפי היכרותו עם הנפטר, אך מחשבה אחת משותפת חלפה בלב כולם, לא נתנה מנוח: "עד כמה יכול אדם בגיל שכזה להספיק בחייו, הרבה יותר מעבר למצופה!".

היתה זאת הלוייתו המצמררת של הרה"ח רבי אברהם נחמן שמחה ויצהנדרה זצ"ל, שנפטר בפתע פתאום בדיוק במלאת לו חמישים ושבע שנים מיום לידתו, בתאריך כ"ד אדר תשל"ז.

ר' אברהם היה באותו הזמן בדרכו לפקוד את קבר חותנו לרגל יום היארצייט על אם הדרך לפתע הוא חש ברע, ותוך דקות ספורות השיב את נשמתו ליוצרו.

לרגל יום היארצייט [החל ביום שישי הבא], יצא צוות 'ניצוץ' לשרטט את דמותו המופלאה ואת שלל הפעולות הרבות שהספיק לעשות בחייו. איש של עשייה, יצירה, ומעל הכל אמונה איתנה בקב"ה וברבינו הקדוש הננמ"ח, שלהפצת תורתו בכל דרך שמצא הקדיש את חייו.

"מכונת כתיבה של ממש היה ר' אברהם", מספרים

פתגם השבוע

אפשר להגזים במחמאה אבל לא לשקר

מתוך הספר 'פיקדון משמים', המדריך המושלם לחינוך. מאת ראש הישיבה הרב שמואל שטרן שליט"א

להצלחת ולרפואת הרב אליעזר בן עטיא שליט"א
נתן בת-שבע ואדל בת-דבורה ציפורה רחמים
לכל הישועות

העלון נתרם השבוע

להצלחת משפחת אוקן
להצלחת משפחת שרון
להצלחת משפחת שילר

להשכרה בכל יום בשעות הערב

בית מדרש מתאים לאירועים קטנים באזור מאה שערים
עזרת גברים ועזרת נשים בנפרד
לפרטים: 054-8475902

עמוד אחד משלשת היסודות

חסידי ברסלב מצטרפים בהמוניהם. מעמד הסיום בהיכל 'ארתה' ביוזשלים

זיע"א: "שרצון רבינו ז"ל היה שילמדו את ארבעת חלקי השו"ע כולם על הסדר דייקא". ועוד מוסיף וכותב: "ועל לימוד הפוסקים הזהיר מאד מאד ביותר מכל הלימודים והוא תיקון גדול מאד מאד".

ואכן סדר לימוד זה התקבל בשמחה רבה בחצרות אנשי שלומינו, שהחלו ללמוד מידי יום ביומו חוק ולא יעבור. הלומדים החשובים מביעים סיפוק רב, כאשר במשך הזמן זכו לעבור על כל ההלכות הנחוצות לחיי היום היום.

מתחילים מחדש

ובכן עתה הגיענו בחסד ה' לעת דודים, כאשר אלפים מאנשי שלומנו חסידי ברסלב יחד עם רבבות לומדי הדף היומי בהלכה הנרגשים, עורכים מאות מעמדי סיום ספרי 'המשנה ברורה' שנלמדו מידי יום ביומו ב-7 שנים האחרונות. זו ההזדמנות לכל אחד להצטרף ולהתחדש בקיום ציוויו של רביה"ק ללימוד כל יום פוסקים חוק ולא יעבור.

ברסלב'ר חסיד! אל תחמיץ את הרכבת. תפוס אותה בשתי ידיים, וקבע לעצמך, יחד עם כלליות אנ"ש, ללמוד מדי יום את העמוד היומי במשנ"ב, כדי לדעת לחיות כמו יהודי. ברסלב'ר חסיד, שאינו זז מסעיף קטן בשו"ע, לטוב לך כל הימים!

לרגל התחלת המחזור החדש אף נדפסה חוברת מיוחדת עם הסימנים הראשונים בשולחן ערוך אורח-חיים, להפצה בצורה מרוכזת, לסייע ביד היהודים שרוצים לזכות בחיי נצח. (ברסלב גלובל)

ל אחר כ-7 שנות עמל ויגיעה של לימוד יומי חוק ולא יעבור, סיימו בשבת האחרונה מאות אנשי שלומינו חסידי ברסלב, יחד עם אלפי בני ישראל, את הספר 'משנה ברורה' על ששת חלקיו בסדר העמוד היומי בהלכה, והתחילו ביתר שאת ועוז ביום ראשון את המחזור החדש משנה ברורה חלק א'.

הדרך אשר נלך

"ד שנים עברו מעת תחילת המסלול הראשון של עמוד היומי בהלכה, שמיום היווסדו בשליחותם של גדולי ומאורי הדור, ביניהם פוסקי הדור הגר"ש ואזנר זצ"ל ואתו עמו הגר"ש אלישיב זצ"ל, החלו המונים להגות מידי יום ביומו וללמוד חוק ולא יעבור עמוד ליום, כאשר עוד ועוד קהילות מצטרפות לסדר הלימוד,

או פותחות סדר זה של לימוד עמוד יומי בהלכה, עד שבס"ד הגיע הדבר לכך שרבבות יהודים הצטרפו ולומדים מידי יום עמוד 'משנה ברורה' ליום.

כבר בתחילת סדר הלימוד הוחלט ע"י גדולי ישראל ללמוד עמוד יומי במשנה ברורה על הסדר, כאשר בימי שישי ושבת אין לימוד של עמוד נוסף, אלא הם מוקדשים לחזרה על הנלמד במהלך השבוע. כך שמדי שבוע לומדים חמישה עמודים בסך הכול ובשבע שנים מסיימים מחזור. ברוך השם, מסתובבים היום מאות ואלפי יהודים שזכו בזכות סדרי לימוד אלו ללמוד ולגמור את כל ספרי המשנה ברורה, שהם חלק 'אורח חיים' מספר השולחן-ערוך, ובזכות סדר לימוד זה נפקחו ואורו עיניהם לדעת את הדרך אשר נלך בה ואת ההנהגה הנכונה והנדרשת בכל רגע מסדר יומם.

חוק ולא יעבור

אצלנו חסידי ברסלב נחון הדבר שבעתיים. כידוע, קבע לנו רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א ליסוד מוצק את שלושת היסודות של תורת ברסלב שהם: א. לימוד פוסקים בכל יום, עליהם 'הזהיר רבינו מאוד מאוד חוק ולא יעבור'. ב. התבודדות מידי יום ביומו אותה הגדיר רבינו 'המעלה העולה על הכל' בהתקרבות אל הקב"ה. ג. הקיבוץ בראש השנה בעיר אומן, על זה אמר רבינו הקדוש 'אין דבר גדול מזה'.

ומפורסמת אזהרת רבינו הקדוש על לימוד ההלכה בכל יום בזו הלשון: "הזהיר מאוד ללמוד פוסק בכל יום חוק ולא יעבור". והוסיף על זה גאון עוזינו מוהרנ"ת

כולל יום שישי

דרושים תורמים עבור בשר, דגים, יין, סלי מזון, ושאר ירקות ומוצרים לחלוקה לכבוד שבת קודש עבור 50 אברכים מתמידים המתמסרים ללימוד התורה הקדושה בשעות הבוקר מידי יום שישי בכולל 'נחלי נצח'

לתרומות: 053-31-25231

מקד הזמנות: 1-800-800-148

הספרים והדיסקים של הגה"ח רבי שמואל שטון שליט"א אצלכם בבית